

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)

(հազ.դրամ)

01 ապրիլի 2012թ.-ից մինչև 30 հունիսի 2012թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված «Հայկապ Բանկ» ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 գրանցման համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժութային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում , թվով 20 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, իսկ 21-ը՝ ՀՀ մարզերում և ԼՂՀ-ում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Պուշկինի 19:

2012թ.-ի երկրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 517 մարդ:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով:

Համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված դեռևս առկա են անորոշություններ ՀՀ հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի առումով, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից ոչ առևտրային դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Բանկի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հետևաբար, Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ճշգրտվել դրանց հնարավոր ազդեցությամբ:

Ծանոթագրություն 2.1. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

2.1.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

2.1.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար ճանաչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով:

2.1.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.1.4 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

2.1.5 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար համապատասխան և 2011թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանի համար կիրառելի նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի («ՀՀՄՍԽ») և ՀՀՄՍԽ-ի Հաշվետվությունների Մեկնաբանման Հանձնաժողովի («ՀՄՀ») կողմից:

Միակ փոփոխությունը, որ ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, ՖՀՄՍ 2010թ. բարեփոխումներից ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխությունների ընդունումն է, որը ներկայացված է ստորև:

ՖՀՄՍ 7 (Փոփոխություն) Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ

Փոփոխությունը պարզաբանում է ֆինանսական գործիքների բացահայտման պահանջները՝ վերացնելով անհամապատասխանությունները և կրկնվող բացահայտումները: Մասնավորապես, վերացվում են բացահայտման ենթակա հետևյալ պահանջները.

- ֆինանսական ակտիվների մնացորդային արժեքները, որոնց պայմանները վերանայվել են և որոնք այլապես կլինեին ժամկետանց կամ արժեզրկված,
- պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական այն գործիքների համար, որոնց հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց՝ պարտքային ռիսկի ենթարկվածության առավելագույն չափը,
- ժամկետանց կամ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով պահվող գրավների իրական արժեքի գնահատումը և նկարագրությունը:

Այս փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել 2011թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ 1 (Փոփոխություն) Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

Պարզաբանում է, որ կազմակերպություններն այլ համապարփակ եկամտի յուրաքանչյուր բաղադրիչի համար պահանջվող համադրումները կարող են ներկայացնել, կամ սեփական կապիտալում փոփոխությունների հաշվետվության մեջ, կամ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում: Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել 2011թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

2.1.6 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում: Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների համար կիրառելի նոր ստանդարտների, փոփոխությունների ու մեկնաբանությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է ստորև:

ՖՀՄՍ 7 (փոփոխություններ) Ֆինանսական ակտիվների փոխանցում

Փոփոխության նպատակն է օգնել ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին գնահատելու ֆինանսական ակտիվների գծով բարդ փոխանցումների ռիսկայնությունը և այս ռիսկերի ազդեցությունը կազմակերպության ֆինանսական վիճակի վրա: Պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումները նախատեսված են տեղեկատվության տրամադրման համար, որոնք թույլ են տալիս օգտագործողներին՝

- Հասկանալ ոչ ամբողջապես ապաճանաչվող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի և դրա հետ կապված պարտավորության միջև հարաբերությունը,
- Գնահատել ամբողջապես ապաճանաչված ֆինանսական ակտիվներում հաշվետու կազմակերպության անընդհատ ներգրավվածության հետ կապված ռիսկերը և դրանց բնույթը:

Այս փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել 2011թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՍ 32 (փոփոխություն) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

ՀՀՄՍ 32-ի փոփոխությունները ներառում են կիրառման ուղեցույց ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման համար ՀՀՄՍ 32-ի չափանիշների կիրառման ընթացքում անհամապատասխանությունների վերաբերյալ հետևյալ երկու բնագավառներում.

- «Տվյալ պահին ունի հաշվանցման իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք» դրույթի իմաստը. փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվանցման իրավունքը պետք է իրավաբանորեն ամրագրված լինի կազմակերպության բնականոն գործունեության ընթացքում, կազմակերպության և բոլոր մնացած կողմերի անվճարունակության և սնանկացման դեպքում, և այդ իրավունքը պետք է առկա լինի բոլոր կողմերի համար:
- Զանի որ գործնականում ՀՀՄՍ 32-ում առկա «միաժամանակյա մարման» մեկնաբանության գործնական կիրառման մեջ առկա էր բազմազանություն, ուստի ՀՀՄՍ-ն պարզաբանեց զուտ մարման սկզբունքը և ներառեց համախառն մարման համակարգի օրինակ՝ ՀՀՄՍ 32-ի զուտ մարման չափանիշին բավարարող բնութագրիչներով:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2014թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և ենթական են հետընթաց կիրառման:

ՖՀՄՍ 7 (փոփոխություն) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Փոփոխությունը հավելում է ՖՀՄՍ 7-ի որակական և քանակական բացահայտումներ կապված ճանաչված ֆինանսական գործիքների զուտ և համախառն գումարների հետ, որոնք ա) հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի հաշվետվության մեջ, բ) ենթակա են կատարման հիմնական հաշվանցման պայմանավորվածության

կամ նմանատիպ համաձայնագրերի ներքո, եթե նույնիսկ հաշվանցված չեն ֆինանսական վիճակի հաշվետվության մեջ:

Փոփոխությունները կիրառելի են 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և ենթակա են հետընթաց կիրառման:

ՖՅՄՍ 9 ֆինանսական գործիքներ

ՀՀՄՍԽ-ն նպատակ ունի փոխարինել ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը», ամբողջապես: Փոխարինող ստանդարտը (ՖՅՄՍ 9) թողարկվում է փոփոխվելով: Մինչ այսօր, լույս են տեսել ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման, դասակարգման, չափման և ապաճանաչման գլուխները: Արժեզրկման մեթոդաբանության և հեջավորման հաշվառման հետ կապված գլուխները դեռ մշակման փուլում են:

ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է ՖՅՄՍ 9-ի փոփոխություն, որով ՖՅՄՍ-ի կիրառման պարտադիր ժամկետը հետաձգվել է 2013թ-ի հունվարի 1-ից մինչև 2015թ-ի հունվարի 1-ը: Սա նշանակում է, որ ՀՀՄՍ 39-ի փոխարինման ծրագրի բոլոր փուլերը այժմ կունենան միևնույն պարտադիր կիրառման ժամկետը: Փոփոխությունները նաև ազատում են համեմատական ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացման պահանջից ՖՅՄՍ 9-ի կիրառման համար: Այս ազատումը նախկինում հասանելի էր միայն այն ընկերություններին, որոնք նախընտրում են կիրառել ՖՅՄՍ 9-ը մինչև 2012թ.: Այժմ կպահանջվեն նաև հավելյալ անցումային բացահայտումներ՝ ստանդարտի առաջին անգամ կիրառման ընկալման օժանդակելու համար:

Ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի այս նոր ստանդարտի ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՅՄՍ 13 Իրական արժեքի չափումը

ՖՅՄՍ 13-ը չի ազդում նրա վրա, թե որ ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով, սակայն հստակեցնում է իրական արժեքի սահմանումը և տրամադրում է իրական արժեքի չափման վերաբերյալ ուղեցույց և ընդլայնված բացահայտումներ: Այն ուժի մեջ կմտնի 2013թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Բանկի ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի այս նոր ստանդարտի ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները պահանջում են կազմակերպությանը այլ համապարփակ եկամուտներում ներկայացված տարրերը խմբավորել այնպիսի խմբերի, որոնք մնացած ՖՅՄՍ-ների համաձայն. ա) հետազայում չեն վերադասակարգվելու շահույթի կամ վնասի և բ) հետազայում վերադասակարգվելու են շահույթի կամ վնասի, երբ առաջանան որոշակի պայմաններ: Այն ուժի մեջ կմտնի 2012թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Բանկի ղեկավարությունը ակնկալում է, որ սա կփոխի այլ համապարփակ եկամուտների տարրերի ընթացիկ ներկայացումը, սակայն չի ազդի դրանց չափման և ճանաչման վրա:

2.2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

2.2.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Ձուտ առևտրային եկամուտ

Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից զոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.2.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից զոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի անորոշիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Անորոշիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

30 հունիսի 2012 31 դեկտեմ. 2011

ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	418.01	385.77
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	525.61	498.72

2.2.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացմանը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ժախսերում:

2.2.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոզիտացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարծ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.2.5 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական

կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.2.6 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին անորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու նտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են անորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են անորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը նտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

2.2.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են պարտքային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ միջև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում պարտքային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեքի մասնաժամանակը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկը փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամուտներից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

2.2.8 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է

հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

2.2.9 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

2.2.10 Որպես գրավ դրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է հաշվեկշռում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Ձուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

2.2.11 Վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության սկզբում Բանկը ֆինանսական վարձակալությամբ տրամադրած ակտիվները հաշվառում է ներդրումների զուտ գումարով: Այս գործառնությունները ներկայացվում են որպես հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ: Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության

շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ստացվելիք գումարների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

2.2.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը`

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-5	20-100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	1-5	20-100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. վարձակալման ժամկետ կամ հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետ: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս` դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

2.2.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով` նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային մեթոդով օտակար ծառայության ընթացքում` 1 ից 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով` անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական

ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

2.2.14 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.2.15 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.2.16 Կենսաթոշակներ

Բանկում, աշխատակիցների աշխատավարձի հիման վրա հաշվարկված որոշակի տոկոսը Հայաստանի Հանրապետության պետական կենսաթոշակային համակարգին փոխանցելուց բացի, այլ հատուկ կենսաթոշակային հիմնադրամ չի ձևավորվում: Նշված համակարգին հատկացումների հետ կապված ծախսերը արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որին դրանք վերաբերվում են:

2.2.17 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտատպանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

2.2.18 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

2.2.19 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման

արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

2.2.20 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.2.21 Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասին հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները հատկորոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն բաղկացուցիչ մասերը, որոնք ներառված են ապրանքներ կամ ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ): Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ կայացնելու համար որոշում սեզմենտի վրա կիրառվող աղբյուրների վերաբերյալ և գնահատելու այդ ընթացքը, և որի մասով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

2.3. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն ղեկավար, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թուլությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

**Ծանոթագրություն 3 Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	956,262	289,728	537,966
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	2,991,576	2,097,581	4,656,679
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	364,471	297,831	639,194
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	535,856	484,561	1,016,045
Այլ տոկոսային եկամուտ	9,759	704.0	4,854
Ընդամենը	4,857,924	3,170,405	6,854,738

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	622,151	211,549	576,708
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	985,649	909,615	1,846,367
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	14,859	12,226	26,363
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	-	12,166	12,335
Այլ տոկոսային ծախսեր	84	4	4
Ընդամենը	1,622,743	1,145,560	2,461,777

Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	3,235,181	2,024,845	4,392,961
--	------------------	------------------	------------------

**Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ**

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Դրամարկղային գործառնություններից	124,142	83,264	89,938
Հաշվարկային ծառայություններից	81,818	168,594	345,282
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	18,481	18,041	35,062
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	106	78	163
Վճարային քարտերի սպասարկումից	89,481	65,540	164,073
Լոնբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ	49,479		98,891
Այլ կոմիսիոն վճարներ	27,894	25,523	19,621
Ընդամենը	391,401	361,040	753,030

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2012.- -30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	14,378	7,853	23,880
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	86,475	66,536	123,626
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	11,785	11,300	19,845
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	2,750	1,836	4,934
Այլ կոմիսիոն վճարներ	40,152	12,776	52,300
ԸՆդամենը	155,540	100,301	224,585

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	235,861	260,739	528,445
--	----------------	----------------	----------------

Բանկը 2011-2012թթ. Բանկը շահաբաժիններից եկամուտ չի ստացել:

Ծանոթագրություն 5 Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից

Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումներից

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից ածանցյալներից	-	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	-	-
ԸՆդամենը	-	-	-

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ եկամուտ

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից	(117,737)	(52,677)	(215,029)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	137,629	67,483	250,144
ԸՆդամենը	19,892	14,806	35,115

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	286,466	253,587.00	593,847
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	13,300	(5,812)	(9,894)
ԸՆդամենը	299,766	247,775	583,953

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	2,975	-606	9,296
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	8,822	2,098	(1,181)
Ընդամենը	11,797	1,492	8,115

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	331,455	264,073	627,183
---	----------------	----------------	----------------

Ծանոթագրություն 6 «Այլ եկամուտներ»

Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	46,977	21,509	61,999
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	3,454.0	13	(379)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)	-	-	-
Այլ եկամուտներ	6,789	4,713	10,007
Ընդամենը	57,220	26,235	71,627

Ծանոթագրություն 7 «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստիմ կատարված զուտ մասհանումներ»

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստիմ կատարված մասնահանումներ	-	-
Պահուստիմ կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-
Պահուստիմ կատարված զուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-
Պահուստիմ կատարված մասնահանումներ	-	-	-
Պահուստիմ կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-	-

Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Սկզբնական մնացորդ	505,340	291,827	291,827
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	663,865	429,026	1,178,903
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(499,921)	(299,359)	(859,001)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	163,944	129,667	319,902
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	(17,885)	(31,537)	(105,898)
Պահուստի օգտագործում	4,278	146	(491)
Վերջնական մնացորդ	655,677	390,103	505,340

Ներդրումների գծով	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-

Այլ ակտիվների գծով	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Սկզբնական մնացորդ	7,426	3,670	3,670
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	150,302	43,472	252,414
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(152,066)	(42,998)	(246,775)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(1,764)	474	5,639
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	(24)	(72)	(1,883)
Պահուստի օգտագործում	(124)	-	-
Վերջնական մնացորդ	5,514	4,072	7,426

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-

Պահուստին կատարված մասնահանումներ	-	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	-	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-	-
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-	-

Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	162,180	130,141	325,542
--	----------------	----------------	----------------

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններում և ծանոթագրություններում բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների, ինչպես նաև հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների գծով ընդհանուր պահուստները չեն ճանաչվել:

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	642,270	507,709	1,147,680
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	68,626	54,761	120,909
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	117	70	919
Գործուղման ծախսեր	18,356	16,121	30,744
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	101,247	88,409	180,724
Ապահովագրության գծով ծախսեր	5,255	1,316	6,375
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	60,259	45,542	101,993
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	84,122	67,878	138,212
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	11,154	6,246	15,403
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	41,749	35,514	77,777
Տրանսպորտային ծախսեր	12,198	11,748	24,795
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	54,848	38,382	90,610
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	18,841	13,565	29,924
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	988	1,989	3,798
Այլ վարչական ծախսեր	13,352	8,562	20,947
Ընդամենը	1,133,382	897,812	1,990,810

* 2012թ. երկրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 519 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը՝ 205.69 հազ.դրամ:

* 2011թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 473 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը՝ 208.48 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	-	359	8,716
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	19,679	12,746	28,703
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	71,950	48,394	115,627
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	161,031	135,150	278,310
Կորուստներ ակտիվների արժեզրկոմից	-	-	-
Արտասովոր ծախսեր	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	16,241	16,953	35,256
Այլ ծախսեր*	25,716	28,653	60,425
Ընդամենը	294,617	242,255	527,037

* Այլ ծախսերը հիմնականում առաջացել են ԱրՔա-ի գծով գործառնական ծախսերից:

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/ վնաս

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներից	-	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	440,000	223,000	558,206
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-	-
Ջետաձգված հարկի գծով ծախս	(29,070)	(23,910)	4,212
Ընդամենը	410,930	199,090	562,418

	01.01.2011.- 31.12.2011	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.2012.- 30.06.2012	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	2,269,538	-	2,776,827	-
Շահութահարկ՝ 20% դրույթաչափով	453,908	20	555,365	20
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով		-		-
Չհարկվող եկամուտներ	(5,418)	-	-	-
Չնվազեցվող ծախսեր		-	7,081	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	(15,690)	-	7,789	-
Շահութահարկի գծով ծախս	(21,870)	-	(7,817)	-
Ընդամենը	410,930	-	562,418	-

	Մնացորդը 31.12.2011թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 30.06.2012թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	42,748	13,591	-	56,339
Առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	-	-	-	-
Ստեղծված պահուստների գծով	42,748	13,591	-	56,339
Այլ պարտավորությունների գծով	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	59,284	(15,480)	44,803	88,607
Առևտրային արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով	23,017	-	44,803	67,820
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	22,624	(17,613)	-	5,011
Այլ պարտավորությունների գծով	13,643	2,133	-	15,776
Ջուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(16,536)	29,071	(44,803)	(32,268)

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	995,357	1,106,594	2,776,827
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	995,357	1,106,594	2,776,827
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,192,401	1,192,401	1,192,401
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.83	0.93	2.33

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2012.- 30.06.2012	01.01.2011.- 30.06.2011	01.01.2011.- 31.12.2011
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	1,125,607	1,118,019	2,229,379
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	1,125,607	1,118,019	2,229,379
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,192,401	1,192,401	1,192,401
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	0.94	0.94	1.87

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	30.06.2012	31.12.2011
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,445,991	2,400,993
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,681,675	1,685,691
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	3,363,426	13,900,296
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	32,000,000	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	325,222	346,311
Հաշվեգրված տոկոսներ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվներից և ավանդներից	4,809	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	39,821,123	18,333,291

*30.06.12թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 8 831 028 հազ.ՀՀ դրամ:

*31.12.11թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 6 546 842 հազ.ՀՀ դրամ:

**30.06.12թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 325 222 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.11թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 346 311 հազ.ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2012	30.06.2012	01.01.2011	31.12.2011
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,400,993	2,445,991	2,178,087	2,400,993
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,685,691	1,681,675	1,235,145	1,685,691
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,900,296	3,363,426	8,455,974	13,900,296
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	8,001,863	-
Դեպոզիտային միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	346,311	325,222	103,889	346,311
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	134,967	78,639	16,733	134,967
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	758,627	368,171	224,157	758,627
Ընդամենը	19,226,885	8,263,124	20,215,848	19,226,885

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ և հուշադրամներ

	30.06.2012	31.12.2011
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	30.06.2012	31.12.2011
Ընթացիկ հաշիվներ		
ՀՀ բանկերում	78,639	134,967
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	176,250	721,314
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	216,969	37,313
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	471,858	893,594
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ		
ՀՀ ԿԲ-ում՝		
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	6,052,973	11,920,836
- վարկեր և ավանդներ	-	9,157,310
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	6,012,153	2,737,177
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	40,820	26,349
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝		
- վարկեր և ավանդներ	-	-

- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,286	18,659
Ընդամենը	6,058,259	11,939,495
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	-	-
Ձուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	6,530,117	12,833,089

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	4,897,178	6,087,717
- վարկեր և ավանդներ	1,108,825	1,134,747
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	3,529,851	4,952,970
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	258,502	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	56,220	51,884
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	56,220	51,884
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	9,509	5,504
Ընդամենը	4,962,907	6,145,105
Ձուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,962,907	6,145,105
Ձուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների և բանկերի նկատմամբ	11,493,024	18,978,194

*30.06.12թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 39 191 հազ.ՀՀ դրամ :
 *31.12.11թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 26 149 հազ.ՀՀ դրամ :
 **30.06.12թ. դրությամբ ղեկոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 52 220 հազ.ՀՀ դրամ (134,49 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:
 **31.12.11թ. դրությամբ ղեկոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 51 884 հազ.ՀՀ դրամ (134,49 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

Ծանոթագրություն 16
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ

	30.06.2012	31.12.2011
Վարկեր, այդ թվում՝	40,565,659	34,852,383
ՀՀ Կառավարությանը	-	-
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	-	-
հիպոթեքային	2,918,075	2,704,030
Օվերդրաֆտ	3,636,322	3,505,783
Վարկային քարտեր	4,452,521	177,282
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	77,780	48,987
Հետգնման պայմանագրեր	58,435	20,781
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	355,864	280,616
Ընդամենը վարկեր	49,146,581	38,885,832
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(655,677)	(505,796)
Ընդամենը զուտ վարկեր	48,490,904	38,380,036

30.06.12թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամի միջոցների հաշվին տրամադրվել է 530 558 հազ. ՀՀ դրամի 122 վարկ: ՀՀ Կառավարության միջոցներով տրամադրվել է 6 610 332 հազ. ՀՀ դրամի 1 408 վարկ: Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկի միջոցներով տրամադրվել է 6 687 628 հազ ՀՀ դրամի 267 վարկ, որոնց դիմաց ստացվել է 8 874 181 հազ ՀՀ դրամի երաշխավորություն և 7 700 880 հազ. ՀՀ դրամի գրավ, որոնց հանդեպ գրավի իրավունքը որոշակի պայմաններում համաձայն կնքված պայմանագրի՝ կարող է փոխանցվել Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկին, ընդ որում այս դեպքում համապատասխան չափով կնվազի Բանկի պարտավորությունը ՎՋԵԲ-ի նկատմամբ: «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի միջոցների հաշվին տրամադրվել է 918 820 հազ. ՀՀ դրամի 105 հատ վարկ: «Բնակարան Երիտասարդներին» ՈւՎԿ ՓԲԸ միջոցներով տրամադրվել է 300 944 հազ. ՀՀ դրամի 35 հատ վարկ: «Եվրոպական Ֆոնդ Հարավային Եվրոպայի համար» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավված միջոցների հաշվին տեղաբաշխվել է 6 159 524 հազ. ՀՀ դրամի 552 հատ վարկ: «Եվրասիական Ջարգացման Բանկ» միջազգային կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների հաշվին տեղաբաշխվել է 1 663 209 հազ. ՀՀ դրամ գումարի չափով 159 հատ վարկ:

31.12.11թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամի միջոցների հաշվին տրամադրվել է 604 967 հազ. ՀՀ դրամի 134 վարկ: ՀՀ Կառավարության միջոցներով տրամադրվել է 4 511 913 հազ. ՀՀ դրամի 1 024 վարկ: Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկի միջոցներով տրամադրվել է 2 327 783 հազ ՀՀ դրամի 173 վարկ, որոնց դիմաց ստացվել է 5 004 092 հազ ՀՀ դրամի երաշխավորություն և 5 595 191 հազ.ՀՀ դրամի գրավ, որոնց հանդեպ գրավի իրավունքը որոշակի պայմաններում համաձայն կնքված պայմանագրի՝ կարող է փոխանցվել Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկին, ընդ որում այս դեպքում համապատասխան չափով կնվազի Բանկի պարտավորությունը ՎՋԵԲ-ի նկատմամբ: «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի միջոցների հաշվին տրամադրվել է 667 708 հազ. ՀՀ դրամի 76 հատ վարկ: «Բնակարան Երիտասարդներին» ՈւՎԿ ՓԲԸ միջոցներով տրամադրվել է 244 568 հազ. ՀՀ դրամի 28 հատ վարկ: «Եվրոպական Ֆոնդ Հարավային Եվրոպայի համար» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավված միջոցների հաշվին տեղաբաշխվել է 4 243 564 հազ. ՀՀ դրամի 369 հատ վարկ:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ

	30.06.2012	31.12.2010
Վարկեր, այդ թվում՝		
Ստանդարտ	48,841,730	38,749,715
Հսկվող	258,447	66,346
Ոչ ստանդարտ	32,117	35,230
Կասկածելի	14,287	34,541
Անհուսալի*	658,782	426,542
Ընդամենը վարկեր	49,146,581	38,885,832
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(655,677)	(505,796)
Ընդամենը զուտ վարկեր	48,490,904	38,380,036

*30.06.2012.թ. դրությամբ անհուսալի վարկերի 73.24% կազմում են մինչև 01.01.2005թ. դուրս գրված վարկերը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը	30.06.2012		31.12.2011	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	49,146,581	25,013	38,885,832	22,941
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	304,851	269	136,117	116
ժամկետանց	241,589	231	18,841	95
վերաձևակերպված*	-	-	-	-
վերաֆինանսավորված*	-	-	-	-
Ընդամենը վարկեր	49,146,581	25,013	38,885,832	22,941
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(655,677)	-	(505,796)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	48,490,904	25,013	38,380,036	22,941

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30.06.2012		31.12.2011	
	գումար	վարկառուների քանակ	գումար	վարկառուների քանակ
Բանկեր	-	-	9,157,310	3
Ֆինանսական կազմակերպություններ	1,108,825	30	1,134,747	22
Պետական ձեռնարկություններ	350,714	3	278,108	2
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	27,036,224	1,105	20,308,961	1,018
խոշոր ձեռնարկություններ	5,638,522	64	3,713,111	65
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	21,397,702	1,041	16,500,188	952
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	12,069,843	22,060	10,768,771	20,299
սպառողական վարկեր	4,658,819	14,538	4,498,148	14,558

հիփոթեքային վարկեր	2,918,075	388	2,704,030	374
վարկային քարտեր	3,974,344	6,593	3,354,248	5,286
այլ վարկեր	518,605	541	212,345	81
Անհատ ձեռնարկատերեր	9,333,936	1,845	7,249,376	1,622
Հաշվեգրված տոկոսներ	362,126	-	296,756	-
Ընդամենը	50,261,668	25,043	49,194,029	22,966
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(655,677)	-	(505,796)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	49,605,991	25,043	48,688,233	22,966

30.06.2012թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 10 121 843 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 20.75%-ը և նորմատիվային կապիտալի 72.24%-ը:

31.12.2011թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 6 819 180 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 8.88%-ը և նորմատիվային կապիտալի 53.68%-ը:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	30.06.2012	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.11	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	5,112,882	9.64	3,739,451	9.62
Գյուղատնտեսություն	997,008	0.44	169,133	0.43
Շինարարություն	2,303,070	3.67	1,424,784	3.66
Տրանսպորտ և կապ	1,418,080	3.45	1,336,706	3.44
Առևտուր	18,878,998	38.32	14,865,712	38.23
Սպառողական	8,741,319	20.88	8,098,497	20.83
Հիփոթեքային վարկեր	2,918,074	6.97	2,704,030	6.95
Սպասարկման ոլորտ	5,974,605	11.95	4,636,209	11.92
Այլ	2,446,681	3.96	1,630,694	4.20
Հաշվեգրված տոկոսներ	355,864	0.7	280,616	0.7
Ընդամենը	49,146,581	100.00	38,885,832	100.00

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30.06.2012	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2011	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	48,217,929	99.99	38,083,580	99.96
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	2,211	0.00	4,307	0.01
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	4,900	0.01	11,533	0.03
Հաշվեգրված տոկոսներ	355,864	-	280,616	-
Ընդամենը	48,580,904	100	38,380,036	100

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	30.06.2012	31.12.2011
Անշարժ գույք	36,518,987	28,874,465
Շարժական գույք	1,201,309	834,774
Շրջանառու միջոցներ	1,109,151	1,517,235
Կազմակերպությունների և Ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	2,045,533	1,022,503
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	4,777,829	4,396,876
Դրամական հոսքեր	2,944,098	1,633,201
Դրամական միջոցներ	325,883	325,115
Այլ	223,791	281,663
Ընդամենը վարկեր	49,146,581	38,885,832

Ծանոթագրություն 17
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	30.06.2012	31.12.2011
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	6,900,593	9,090,097
- գանձապետական պարտատոմսեր	6,900,593	9,090,097
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող,ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	6,900,593	9,090,097

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30.06.2012		31.12.2011	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի		42,354	-	90,548
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	48,194
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	42,354	-	42,354
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	-	42,354	-	90,548

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30.06.2012		31.12.2011	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	1,342	-	1,342
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	1,342	-	1,342
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	1,342	-	1,342

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	6,944,289	9,181,987
---	------------------	------------------

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6,944,289	9,181,987
---	------------------	------------------

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 30.06.2012թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
«ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ» ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	26.12.06.թ.	36,429	3.8
«ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ» ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	14.12.07թ.	5,925	1.0
«ՍՎԻՖԹ» համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	01.11.97թ.	1,342	0.0
Ընդամենը				43,696	

2011թ. և 2012թ. առաջին եռամսյակում մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները բացակայում են:

2011թ. և 2012թ. առաջին եռամսյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Վարձ. հիմն.միջ. գծով կապ.ներդր.	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1,097,238	716,369	70,135	206,022	131,713	70,238	1,556,510
Ավելացում	121,373	221,491	11,400	47,516	7,778	25,561	435,119
Օտարում	-	-	-	(2,117)	(700)	(5,365)	(8,182)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,218,611	937,860	81,535	251,421	138,791	90,434	2,718,652
Ավելացում	26,548	136,078	24,980	33,376	11,314	25,850	258,146
Օտարում	-	-	(14,908)	-	-	-	(14,908)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,245,159	1,073,938	91,607	284,797	150,105	116,284	2,961,890
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	70,029	307,992	21,983	106,697	48,095	27,835	402,995
Ավելացում	36,608	134,210	13,056	34,411	24,704	16,644	259,633
Օտարում	-	-	-	(2,117)	(310)	(5,365)	(7,792)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
ճշգրտումներ	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	106,637	442,202	35,039	138,991	72,489	39,114	834,472
Ավելացում	19,910	80,193	7,567	20,456	11,527	11,077	150,730
Օտարում	-	-	(14,907)	-	-	-	(14,907)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	126,547	522,395	27,699	159,447	84,016	50,191	970,295
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,118,612	551,543	63,908	125,350	66,089	66,093	1,991,595
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,111,974	495,658	46,496	112,430	66,302	51,320	1,884,180

Ոչ նյութական ակտիվներ	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	52,644	110,414	33,000	196,058
Ավելացում	11,052	7,530	-	18,582
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	63,696	117,944	33,000	214,640
Ավելացում	1,895	-	-	1,895
Օտարում	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	65,591	117,944	33,000	216,535
Կուտակված մաշվածություն				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	12,967	12,362	16,225	32,899
Ավելացում	4,048	11,325	3,300	18,673
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	17,015	23,687	19,525	60,227
Ավելացում	1,352	7,292	1,650	10,294
Օտարում	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	18,367	30,979	21,175	70,521
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք				
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	47,224	86,965	11,825	146,014
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	46,681	94,257	13,475	154,413

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	30.06.2012	31.12.2011
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	1,991,595	1,884,180
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	146,014	154,413
Ընդամենը	2,137,609	2,038,593

* * 2012թ. երկրորդ եռամսյակի հիմնական միջոցներում չի արտացոլված 2007թ. շահագործումից հանված և վերադասակարգված բանկի սեփականությունը հանդիսացող Խաղաղ Դոնի 13/1 շենքը (32,207 հազ. դրամ) և 4 POS տերմինալ (520.6 հազ. դրամ ընդհանուր արժողությամբ): Վերը նշված միջոցները ներառված են սույն հաշվետվության 20-րդ ծանոթագրությունում (Վաճառքի համար պահվող արժեքներ):

* 2009թ. հիմնական միջոցներում չի արտացոլված 2007թ. շահագործումից հանված և վերադասակարգված բանկի սեփականությունը հանդիսացող Խաղաղ Դոնի 13/1 շենքը (34,779 հազ. դրամ) և 4 POS տերմինալ (520.6 հազ. դրամ ընդհանուր արժողությամբ): Վերը նշված միջոցները ներառված են սույն հաշվետվության 20-րդ ծանոթագրությունում (Վաճառքի համար պահվող արժեքներ):

2012թ. երկրորդ եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 52 679,92 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման: 2011թ. ընթացքում շահագործումից դուրս 420 211,57 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Ծանոթագրություն 21

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	30.06.2012	31.12.2011
Բնագանձված գրավ	10,148	10,148
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	32,728	32,728
Ընդամենը	42,876	42,876

Ծանոթագրություն 22

Այլ ակտիվներ

	30.06.2012	31.12.2011
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	235,444	375,233
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	17,052	-
Դեբիտորական պարտքեր ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների գծով	28,634	19,953
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	282	-
Կանխավճարներ մատակարարներին	71,019	80,193
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	2,668	911
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	168
Պահեստ	41,234	38,602
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	9,050	11,806
Այլ ակտիվներ	70,962	101,978
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(5,514)	(7,460)
Ընդամենը	470,831	621,384

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.06.2012	31.12.2011
ՀՀ բանկերի	49,461	37,174
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	1,505
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	49,461	38,679
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	1,558,950	1,636,402
-վարկեր	1,558,950	1,636,402
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերի	-	-
-վարկեր	-	-

-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր		
-սվոպ պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	-	-
-վարկեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	-	50
-վարկեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	50
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,303	5,871
Ընդամենը	1,564,253	1,642,323
Ֆինանսական կազմակերպությունների վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
-ընթացիկ հաշիվներ	365,123	715,753
-վարկեր և ավանդներ	19,250,668	16,834,633
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	50,140	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	213,766	164,194
Ընդամենը	19,879,697	17,714,580

Ընդամենը պահանջների բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	21,493,411	19,395,582
--	-------------------	-------------------

30.06.12թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամից ներգրավվել է 539 186 հազ ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 1 950 հազ. ԶԶ դրամ գումարի չափով:«Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 9 356 289 հազ ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 109 335 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Եվրոպական Ֆոնդ Չարավային Եվրոպայի համար» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 6 270 150 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 66 161 հազ. ԶԶ դրամի չափով: ԶԶ կառավարության միջոցներից ներգրավվել է 6 687 679 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 125 728 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ից ներգրավվել է 939 213 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 5 697 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Բնակարան Երիտասարդներին» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ից ներգրավվել է 302 400 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 729 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Եվրասիական Ջարգացման Բանկ» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 1 672 040 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 16 605 հազ. ԶԶ դրամի չափով:

31.12.11թ. դրությամբ Գերմանահայկական հիմնադրամից ներգրավվել է 616 402 հազ ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 5 871 հազ.ԶԶ դրամի չափով:«Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 9 022 305 հազ ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 85 143 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Եվրոպական Ֆոնդ Չարավային Եվրոպայի համար» միջազգային կազմակերպությունից ներգրավվել է 5 786 550 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 39 800 հազ. ԶԶ դրամի չափով: ԶԶ կառավարության միջոցներից ներգրավվել է 6 223 774 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 73 859 հազ.ԶԶ դրամի չափով: «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ից ներգրավվել է 667 708 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 3 524 հազ. ԶԶ դրամի չափով: «Բնակարան Երիտասարդներին» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ից ներգրավվել է 246 292 հազ. ԶԶ դրամ և հաշվարկվել են տոկոսներ 640 հազ. ԶԶ դրամի չափով:

Ծանոթագրություն 24

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	30.06.2012	31.12.2011
ՀՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	37,314,664	23,555,255
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	6,686,876	6,223,774
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր		-
-այլ	78	130
-հաշվեգրված տոկոսներ	125,728	73,859
Ընդամենը	44,127,346	29,853,018
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	6,850,509	6,672,799
-ժամկետային ավանդներ	1,658,282	508,304
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	83,772	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	15,165	3,705
Ընդամենը	8,607,728	7,184,808
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	63,421	77,856
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	63,421	77,856
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	231,318	214,216
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	434	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	231,752	214,216
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	4,294,009	3,847,589
-ժամկետային ավանդներ	14,499,019	12,976,954
-այլ	12,595	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	178,956	129,238
Ընդամենը	18,984,579	16,953,781
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	217,428	292,653
-ժամկետային ավանդներ	377,650	325,234
-այլ	42,707	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	9,495	4,423
Ընդամենը	647,280	622,310
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	72,662,106	54,905,989

30.06.12թ. դրությամբ բացված ակեդիտիվների գծով սառեցվել է 65 474 հազ ԶԶ դրամի (1 743 հազ.ռուբլի և 82.5 հազ Եվրո) միջոցներ, վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 533 065 հազ. ԶԶ դրամին համարժեք միջոցներ և որպես տրամադրված երաշխավորությունների ապահովման միջոց՝ 15 920 հազ. ԶԶ դրամի համարժեք միջոցներ:

31.12.11թ. դրությամբ բացված ակեդիտիվների գծով սառեցվել է 71 385 հազ ԶԶ դրամի (104.5 հազ Եվրո և 50 հազ.ԱՄՆ դոլար) միջոցներ, վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 673 316 հազ. ԶԶ դրամին համարժեք միջոցներ և որպես տրամադրված երաշխավորությունների ապահովման միջոց՝ 13 110 հազ. ԶԶ դրամի համարժեք միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	30.06.2012	31.12.2011
ԶԶ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	15	8
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	-	-
ԶԶ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	-	-
ԶԶ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	2096	1901
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	32	30
Ընդամենը	2,143	1,939

Ծանոթագրություն 25

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30.06.2012	31.12.2011
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	250,000	250,000
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	6,475	6,575
Ընդամենը	256,475	256,575

12.07.11թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 12 % եկամտաբերությամբ 250 000 հազ. ԶԶ դրամ ընդհանուր արժեքով 25 000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 26 Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն

	30.06.2012	31.12.2011
-ֆյուչերս		
-ֆորվարդ	-	-
-օպցիոն	-	-
-սվոպ	-	-
-այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 27 Վճարվելիք գումարներ

	30.06.2012	31.12.2011
Շահաբաժիններ	268,317	760
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	10,000	11,403
Ընդամենը	278,317	12,163

Ծանոթագրություն 28 Հետաձգված հարկային պարտավորություն

Հետաձգված հարկային պարտավորություն	30.06.2012	31.12.2011
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	88,606	59,284
Հետաձգված հարկային ակտիվ	56,339	42,748
Ընդամենը	32,267	16,536

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	30.06.2012	31.12.2011
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	445,753	563,212
Կանխավճարների շահութահարկի գծով	209,400	214,081
Ընդամենը	236,353	349,131

Ծանոթագրություն 29 Այլ պարտավորություններ

	30.06.2012	31.12.2011
Ավանդների ապահովագրության գծով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	104	96
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	65,474	71,385
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
-շահութահարկի գծով	236,353	349,131
-ԱԱՀ-ի գծով	898	3,443
-այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	3,236	48,804
-սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	15,275	19,092
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	190,156	159,365
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	92,687	93,903
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ պարտավորություններ	62,920	2,849
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	667,103	748,068

Ծանոթագրություն 30 Կանոնադրական կապիտալ

	30.06.2012	31.12.2011
Սովորական բաժնետոմսեր	5,962,005	5,962,005
Բաժնետոմսերի քանակը	1,192,401	1,192,401
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնենասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	5,962,005	5,962,005

Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

30.06..2012թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	4,422,680	74.18%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	1,490,505	25.00%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

31.12.2011թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	4,422,680	74.18%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	1,490,505	25.00%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	30.06.2012	31.12.2011
Սովորական բաժնետոմսեր	0	0
Բաժնետոմսերի քանակը	0	0
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2011թ. և 2012թ. երկրորդ եռամսյակում կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 31 Էմիսիոն եկամուտ

	30.06.2012	31.12.2011
Էմիսիոն եկամուտ	1,186,001	1,186,001
Ընդամենը	1,186,001	1,186,001

Ծանոթագրություն 32 Պահուստներ

Պահուստներ	30.06.2012	31.12.2011
-գլխավոր պահուստ	500,000	390,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	271,280	92,070
Ընդամենը	771,280	482,070

Ծանոթագրություն 33 Զբաղիչական շահույթ (վնաս)

Զբաղիչական շահույթ	30.06.2012	31.12.2011
-ընթացիկ տարվա	1,858,608	2,214,409
-նախորդ տարվա	4,233,082	2,396,963
Ընդամենը	6,091,690	4,611,372

Ծանոթագրություն 34 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	30.06.2012	31.12.2011
Զօգտագործված վարկային գծեր	4,055,587	3,078,635
Տրամադրված երաշխիքներ	1,166,053	1,072,444
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	65,475	11,052
Ընդամենը	5,287,115	4,162,131

Բանկի իրավական պարտավորությունները

30.06.2012թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Բանկի հարկային պարտավորությունները

30.06.2012թ.դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

	30.06.2012		31.12.2011	
	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի	-	196,631	-	170,357
1-5 տարի	-	541,403	-	400,599
5 տարուց ավել	-	4,031	-	-
Ընդամենը	-	742,065	-	570,955

Ծանոթագրություն 35

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.11թ. և 30.06.12թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30.06.2011.				31.12.2011.			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	5,335	39,931	92,644	137,910	9,566	25,237	66,344	101,147
Տարվար ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	563	156,580	72,082	229,225	900,231	281,535	197,397	1,379,163
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	3,861	159,972	123,704	287,537	904,462	266,841	171,097	1,342,400
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ(համախառն)	2,037	36,539	41,022	79,598	5,335	39,931	92,644	137,910
Արժեզրկումից պահուստ	20	441	506	967	54	605	1,076	1,735
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	2,017	36,098	40,516	78,631	5,281	39,326	91,568	136,175
Տոկոսային եկամուտ	173	1,951	968	3,092	6,674	3,549	9,708	19,931
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30.06.2011.				31.12.2011.			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	1,833,150	2,094,065	80,952	4,008,167	1,742,666	2,734,644	35,446	4,512,756
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	55,279,653	11,597,303	460,955	67,337,911	102,951,995	12,836,606	861,488	116,650,089
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	55,121,928	11,550,602	375,130	67,047,660	102,861,511	13,477,185	815,982	117,154,678
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	1,990,875	2,140,766	166,777	4,298,418	1,833,150	2,094,065	80,952	4,008,167
Տոկոսային ծախս	24,939	77,269	4,666	106,874	76,620	199,086	4,293	279,999

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	30.06.12	31.12.11
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	99,098	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	14,588	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	84,510	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	30.06.12	31.12.11
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	9,107,448	2,848,516
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	9,595,490	8,433,779
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	9,244,901	2,174,847
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	9,458,037	9,107,448
Տոկոսային ծախս	95,675	226,763

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30.06.12	31.12.11
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	5,382	5,173
- պարզևատրում	-	-
- սոց. հատկացումներ	991	931
Բանկի գործադիր մարմնին		
- աշխատավարձ	129,457	122,010
- պարզևատրում	13,400	12,700
- սոց. հատկացումներ	7,995	7,423
Ընդամենը	157,225	148,237

Ֆինանսական ռիսկերի մասին նվազագույն բացահայտումներ
Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը Վարկառուի (Վարկառու՝ Բանկի նկատմամբ որևէ վարկային պարտավորություն ստանձնած անձ) կողմից վարկային պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների՝ պայմանագրով սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ կամ մասնակի չկատարման հավանականությունն է:

Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակված է ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն, որը հնարավորություն է տալիս իրականացնել վարկառուի վարկունակության գնահատում և վարկային ռիսկի բացահայտում: Վարկային ռիսկի բացահայտումն իրականացվում է ռիսկի առաջացման նախնական փուլում՝ վարկային հայտի քննարկման և վարկի սպասարկման ընթացքում:

Որպես վարկային ռիսկի վրա ազդող գործոններ դիտարկվում են ֆինանսական, իրավական, վարկի ապահովման և այլ (քաղաքական, տրանսպորտային և այլն) ռիսկերը:

Վարկային ռիսկերի բացահայտման համար Բանկի համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից իրականացվում է պոտենցիալ և գործող Վարկառուների գործունեության վերլուծություն, որի համար հիմք են ծառայում՝

- Վարկի նպատակը. Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման կողմից ուսումնասիրվում է պահանջվող Վարկի օգտագործման նպատակը.
- Վարկառուների ֆինանսական ցուցանիշները՝ Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան.
- Դիրքը շուկայում. ուսումնասիրվում են շուկայում Վարկառուի որակական և քանակական ցուցանիշները, զարգացման հնարավորությունները, շուկայում գործող մրցակիցների նկատմամբ Վարկառուի առավելությունները և թերությունները.
- Վարկային պատմությունը. նախկինում ստանձնած վարկային պարտավորությունների կատարումը, վարկային ռեզիստորում (վարկային բյուրոյում) Վարկառուի վերաբերյալ գրանցումները.
- Իրավական համապատասխանությունը.
- Կառավարումը. կառավարման համակարգը, ինչպես նաև որոշումների կայացման գործընթացը.
- Սեփականատերերի և փոխկապակցված անձանց համբավը, ինչպես նաև սեփականատերերի մասնակցությունը կառավարման գործընթացում
- Վարկի ապահովման միջոցը՝ ուսումնասիրվում է Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Վարկային ռիսկի գնահատումն իրականացվում է Բանկում վարկավորում իրականացնող համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից:

Վարկային ռիսկի գնահատումը Բանկում կատարվում է վարկանիշի հաշվարկման և շնորհման եղանակով, որի ընթացքում իրականացվում է՝

- Տնտեսական վերլուծություն՝ հավանական կորուստների գահատում տնտեսական ցուցանիշների միջոցով.

- Վիճակագրական վերլուծություն. վերլուծվում են Վարկառուների ներկայացված ցուցանիշները, և Բանկի կողմից նախկինում տրամադրված վարկերի ցանկում ուսումնասիրվում են նպանատիպ վարկերի պատմությունները.

- Վարկի ապահովման միջոցի վերլուծություն՝ գների հավանական անկման վերլուծություն:

Սողելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում)

Սողելներ առկա չեն:

Վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և քանակական գնահատական

Վարկային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը կատարում է հաճախորդի և պահանջվող Վարկի բալային գնահատումը: Բալավորման համակարգը հիմնված է հետևյալ որոշիչների վրա.

Նպատակ՝ հաճախորդի գործունեության ոլորտը և Վարկը պետք է համապատասխանեն Քաղաքականությանը:

Պահանջ՝ պահանջվող վարկի չափը պետք է համապատասխանի Քաղաքականության սահմանաչափերին և տնտեսապես հիմնավորված լինի Վարկի և տոկոսագումարների մարման հնարավորությունը:

Առաջնային ապահովվածություն՝ հաճախորդի գործունեության և գործարար ծրագրի կատարման արդյունքում նրա ֆինանսական ցուցանիշները պետք է համոզվածություն առաջացնեն, որ կապահովվի Վարկի վերադարձելիությունը և տոկոսագումարների մարումը:

Տևողություն՝ հաճախորդի բիզնես գործունեության ժամկետը, Բանկի հետ գործարար հարաբերությունների ժամկետը, նրա գործարար համբավն ու վարկային պատմությունը պետք է համոզմունք առաջացնեն Վարկն օգտագործելու ու մարելու ունակության մասին:

Ապահովվածություն երկրորդային՝ Վարկն ապահովված է գրավով (և/կամ) երաշխիքով (երաշխավորությամբ):

Կապիտալ՝ Վարկի գումարի և հաճախորդի սեփական կապիտալի հարաբերության գնահատումը հանգեցնում է այն համոզմունքին, որ վարկի վերադարձը չի վտանգվի:

Վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, ինչպես նաև Բանկի ներքին իրավական ակտերի համաձայն համապատասխան որոշում ընդունելու լիազորություն ունեցող մարմինները՝ ընդունված ներքին կարգերի և կանոնակարգերի հիման վրա:

Վարկային ռիսկի կառավարման մեթոդներից են վարկերի դիվերսիֆիկացիան, վարկի ապահովման միջոցի ապահովագրումը, համապատասխան պահուստների ձևավորումը, վարկային տեխնոլոգիաների կիրառումը, արդյունավետ վարկային գործիքների ընտրությունը և այլն:

Վարկային ռիսկի կառավարման հսկողությունն իրականացվում է բանկի ներքին

աուդիտի կողմից, որը կիսամյակը մեկ՝ մինչև հաջորդ ամսվա վերջը,

հաշվետվություն է ներկայացնում Բանկի խորհրդին:

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	30.06.2012.	31.12.2011.
Երևան	37,204,372	28,685,723
Կոտայքի մարզ	1,841,112	1,518,798
Արարատի մարզ	2,035,411	1,782,286
Արմավիրի մարզ	2,855,196	2,258,792
Արագածոտնի մարզ	126,237	102,780
Լոռու մարզ	1,466,678	1,750,625
Գեղարք. մարզ	473,103	273,602
Տավուշի մարզ	582,601	534,452
Վայոց Ձորի մարզ	6,823	452
Շիրակի մարզ	1,360,377	796,878
Սյունիքի մարզ	678,824	226,448
ԼՂՀ	508,048	432,944
Ընդամենը	49,138,782	38,363,780

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
30.06.2012.

	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Հողվածի անվանումը					
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,361,748	372,934	1,085,685	756	39,821,123
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,788,928	260,598	194,415	249,083	11,493,024
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	48,483,106	4,140	2,350	1,308	48,490,904
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	6,942,947	-	1,342	-	6,944,289
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Սինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	2,651,019	110	4	183	2,651,316
Ընդամենը՝ ակտիվներ	107,227,748	637,782	1,283,796	251,330	109,400,656
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	4,030,245	21,257	8	4,077	4,055,587
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,793,818	1,688,646	15,644,264	366,683	21,493,411
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	71,951,403	165,418	272,926	272,359	72,662,106
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	256,475	-	-	-	256,475
Այլ պարտավորություններ	977,688	-	-	-	977,688
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	76,979,384	1,854,064	15,917,190	639,042	95,389,680
Զուտ դիրք	30,248,364	(1,216,282)	(14,633,394)	(387,712)	14,010,976

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2011.

	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Հողվածի անվանումը					
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,333,291	-	-	-	18,333,291
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18,167,683	37,305	768,991	4,215	18,978,194
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	38,363,771	10,462	4,558	1,245	38,380,036
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	9,180,645	-	1,342	-	9,181,987
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	2,437,665	222,359	40,927	1,902	2,702,853
Ընդամենը՝ ակտիվներ	86,483,055	270,126	815,818	7,362	87,576,361
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	4,882,190	13,972	435	3,592	4,900,189
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,117,874	1,505	15,276,203	-	19,395,582
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	54,205,823	420,573	168,977	110,616	54,905,989
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	256,575	-	-	-	256,575
Այլ պարտավորություններ	771,780	96	4891	-	776,767
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	59,352,052	422,174	15,450,071	110,616	75,334,913
Զուտ դիրք	27,131,003	(152,048)	(14,634,253)	(103,254)	12,241,448

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության

30.06.2012.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	48,229,149	24,744	229,703	202	25,394	39	6,658	28	658,782	123
1. Արդյունաբերություն	5,067,699	332	11,974	3	-	-	-	-	-	-
2. Գյուղատնտեսություն	985,109	566	1,008.0	1	-	-	-	-	-	-
3. Շինարարություն	2,262,525	62	25,602.0	1	-	-	-	-	6,204.0	1
4. Տրանսպորտ և կապ	1,409,833	97	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Առևտուր	18,649,660	2,044	135,496	14	9,907	2	-	-	185,755	10
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	5,950,557	192	2,822	3	-	-	-	-	2,869	1
7. Ֆինանսական հատված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	8,568,746	20,893	49,819	179	12,832	36	3,701	27	419,899	99
8.1 անշարժ գույքի գրավով	1,698,344	316	16,303	4	3,688	1	-	-	80,861	2
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	390,742	183	5,087	7	2,371	1	-	-	31,736	4
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	5,335,020	558	2,982	1	2,655	1	2,957	1	44,055	12
Դեբիտորական պարտքեր	1,088,456	16,797	87	35	12	5	3	5	192,461	41
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	43,696	241	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	5,200,972	6,046	7,073	4	66	2	125	4	-	-
երաշխիքներ	1,649,392	66	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	64,818	2	-	-	-	-	-	-	-	-

31.12.2011.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	38,279,929	22,825	57,751	86	25,958	20	16,398	10	426,543	106
1. Արդյունաբերություն	3,728,163	329	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Գյուղատնտեսություն	166,913.0	41	1,610.0	2.0	-	-	-	-	10,000	1
3. Շինարարություն	1,422,056	44	-	-	-	-	-	-	3,900.0	1
4. Տրանսպորտ և կապ	1,331,570	93	-	-	-	-	-	-	114	1
5. Առևտուր	14,824,996	1,837	3,168	3	792	2	94	1	137,134	12
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	4,611,681	183	1,618.0	1.0	-	-	-	-	1,647	1
7. Ֆինանսական հատված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	7,923,680	19,803	23,174	76	25,166	18	7,908	8	265,062	88
8.1 անշարժ գույքի գրավով	1,471,079	291	7,808	1	3,156	2	509	1	-	-
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	438,609	248	-	-	434	1	5,428	2	-	-
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	4,270,870	495	28,181	4	-	-	8,396	1	8,686	2
Դեբիտորական պարտքեր	737,613	14,626	21	12	15	3			192,313	41
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	43,696	241	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	4,898,989	5,303	435	3	760	3	5	2	-	-
երաշխիքներ	1,103,899	55	-	-	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ	71,385	2	-	-	-	-	-	-	-	-

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության
30.06.2012.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	48,229,119	24,521	229,703	202	25,394	39	6,658	28	658,782	123
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	48,221,505	24,510	229,703	202	25,394	39	6,658	28	619,445	120
2. ԱՊՀ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների)	5,237	7	-	-	-	-	-	-	32,016	1
Ռուսաստանի Դաշնություն	5,237	7	-	-	-	-	-	-	32,016	1
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների),	2,303	2	-	-	-	-	-	-	7,321	2
Մեծ Բրիտանիա	-	-	-	-	-	-	-	-	7,321	2
ԱՄՆ	2,303	2	-	-	-	-	-	-	-	-
4.Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների)	102	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Վրաստան	102	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	48,229,147	24,521	229,703	202	25,394	39	6,658	28	658,782	123

31.12.2011.

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ							
	Ստանդարտ/Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	38,279,929	22,825	57,751	86	25,958	20	16,398	10	426,543	116
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	38,263,696	22,814	57,751	86	25,958	20	16,398	10	410,919	115
2. ԱՊՀ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների)	10,455	6	-	-	-	-	-	-	15,624	1
Ռուսաստանի Դաշնություն	10,455	6	-	-	-	-	-	-	15,624	1
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների),	4,557	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Մեծ Բրիտանիա	4,557	3	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՄՆ	1,221	2	-	-	-	-	-	-	-	-
4.Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզ.-ին (ըստ երկրների)	629	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Վրաստան	592	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	38,279,929	22,825	57,751	86	25,958	20	16,398	10	426,543	116

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիպոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:

Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2012թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ չափատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 0.54% (261 755 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 30.06.12թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 48 490 904 հազ. դրամ՝ 31.12.11թ-ի 38 380 036 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 26.34%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի դիմաց պահուստավորումները կատարվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի և ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից համատեղ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգ»-ի համաձայն:

Ռեպո գործարքները

2012թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 32 691 275 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 46 560 164 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 29.8%-ով: Տրամադրված սվոպ գործարքների ծավալը 2012թ. առաջին եռամսյակում կազմում է 3 254 980 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 3 254 980 հազ. դրամի դիմաց:

2012թ. առաջին եռամսյակի ընթացքում բանկը սվոպ գործարքների միջոցով չի ներգրավել միջոցներ, սակայն տեղաբաշխել է 100 000 ԱՄՆ դոլար և 38 939 հազ.դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 14 084.5 ԱՄՆ դոլար դոլար և 6 255 454 հազ.դրամի դիմաց:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելառճի ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը էապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և արժեթղթերի գների տատանման:

Շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթային ռիսկ

Բանկը արտարժույթային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է ՎաՌ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժույթային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժույթային ՎաՌ-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժույթային ռիսկը:

30.06.2012.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	37,743,740	1,703,693	373,690	39,821,123
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,591,722	1,593,073	308,229	11,493,024
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	16,105,195	32,385,709	-	48,490,904
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	6,944,289	-	-	6,944,289
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	2,486,757	163,603	956	2,651,316
Ընդամենը՝ ակտիվներ	72,871,703	35,846,078	682,875	109,400,656
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	983,534	3,071,647	406	4,055,587
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,298,663	17,165,403	29,345	21,493,411
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	53,568,691	19,007,493	85,922	72,662,106
Վճարվելիք գումարներ	278,317	-	-	278,317
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	256,475	-	-	256,475
Այլ պարտավորություններ	580,008	97,198	22,165	699,371
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	58,982,154	36,270,094	137,432	95,389,680
Զուտ դիրք	13,889,549	(424,016)	545,443	14,010,976

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
30.06.2012.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիրք*	13,889,549	(424,016)	545,443	14,010,976

31.12.2011.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,221,329	4,993,492	118,470	18,333,291
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,758,200	3,195,888	24,106	18,978,194
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	16,437,690	21,942,346	-	38,380,036
Վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական արժեթղթեր	9,181,987	-	-	9,181,987
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	2,163,044	400,725	139,084	2,702,853
Ընդամենը՝ ակտիվներ	56,762,250	30,532,451	281,660	87,576,361
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,350,163	3,549,643	-	4,899,806
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,900,538	15,350,804	23,240	19,274,582
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	39,731,114	15,168,745	6,130	54,905,989
Վճարվելիք գումարներ	12,163	-	-	12,163
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	256,575	-	-	256,575
Այլ պարտավորություններ	688,963	75,641	-	764,604
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	44,589,353	30,595,190	29,370	75,213,913
Զուտ դիրք	12,172,897	(62,739)	252,290	12,362,448

**«I խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ:

** «II խմբի արտարժույթի» կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ, Վրացական լարի

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2011.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիրք*	12,172,897	(62,739)	252,290	12,362,448

Տոկոսային ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2012 թ. երկրորդ եռամսյակում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը դրական է 21 995 314 դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 8 121 479 հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների աճել է: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2012թ-ի երկրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 13 873 835 հազ. դրամով:

30.06.2012 թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 31.12.2011թ.-ի համեմատ աճել է 30.63 տոկոսային կետով՝ կազմելով 139.96% նախորդ եռամսյակի 109.33% -ի դիմաց:

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.11	2,355,553	107.1
28.02.11	2,772,693	107.7
31.03.11.	4,221,281	111.6
30.04.11	6,145,921	115.9
31.05.11	10,560,353	127.5
30.06.11	9,271,762	123.7
31.07.11	5,320,615	113.5
30.08.11	6,640,439	117.1
31.09.11	8,720,893	121.4
31.10.11	5,761,299	112.6
30.11.11	15,891,169	131.5
31.12.11	15,098,107	137.5
31.01.12	4,532,322	109.1
29.02.12	10,560,353	105.9
31.03.12.	9,271,762	113.0
30.04.12	18,148,055	135.2
31.05.12	5,823,120	110.5
30.06.12	42,014,768	174.2

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ծամկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման համար:

30.06.2012.

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	հարմն	արտոս- իսթրուց	հարմն	արտոս- իսթրուց	հարմն	արտոս- իսթրուց	հարմն	արտոս- իսթրուց	հարմն	արտոս- իսթրուց	հարմն	արտոս- իսթրուց
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	9,542,045	136,323	74	169,360	112	71,149	229	326,960	78	409,887	-	-
-վարկեր	28	136,323	74	169,360	112	71,149	229	326,960	78	409,887	-	-
- հետզն. պայմանագ.	9,542,017	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում՝	1,660,286	1,229,012	3,087,592	3,052,791	1,779,024	4,565,655	2,476,956	4,924,180	6,436,955	17,731,097	1,210,654	680,163
- վարկեր	1,601,851	1,229,012	3,087,592	3,052,791	1,779,024	4,565,655	2,476,956	4,924,180	6,432,670	17,635,009	1,210,654	680,163
-լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	4,285	96,088	-	-
- հետզն. պայմանագ.	58,435	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	236,432	-	87,942	-	1,355,390	-	3,150,501	-	1,861,112	-
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	236,432	-	87,942	-	1,355,390	-	3,150,501	-	1,861,112	-
- կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	32,022,378	6,256	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	43,224,709	1,371,591	3,324,098	3,222,151	1,867,078	4,636,804	3,832,575	5,251,140	9,587,534	18,140,984	3,071,766	680,163

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	112,289	156,490	33,340	483,959	320,154	4,286,765	278,515	893,384	2,519,094	10,977,815	739,253	-
- վարկեր	12,289	109,682	33,340	483,959	172,154	4,286,765	216,669	804,828	2,379,094	10,894,213	739,253	-
- ավանդներ	100,000	46,808	-	-	148,000	-	61,846	88,556	140,000	83,602	-	-
- հետգնման պայամանագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	188,727	826,219	420,388	1,165,667	902,163	4,525,669	746,197	5,490,063	7,096,519	1,858,915	1,027	1,167
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	6,687,679	-	-	-
- ավանդներ	188,727	826,219	420,388	1,165,667	902,163	4,525,669	746,197	5,490,063	408,840	1,858,915	1,027	1,167
- այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	250,000	-	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	250,000	-	-	-
Ներգրված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	301,017	982,709	453,728	1,692,939	1,222,317	8,812,434	1,024,712	6,383,447	9,865,613	12,836,729	740,280	1,167
Զուտ դիրք	42,923,692	388,882	2,870,370	1,529,212	644,762	(4,175,629)	2,807,863	(1,132,307)	(278,079)	5,304,254	2,331,486	678,996

31.12.2011.

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	հսցման	արտոսի- հաճիր	հսցման	արտոսի- հաճիր	հսցման	արտոսի- հաճիր	հսցման	արտոսի- հաճիր	հսցման	արտոսի- հաճիր	հսցման	արտոսի- հաճիր
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում -վարկեր -հետզնման պայմանագրեր -այլ	15,704,535	1,988,273	14,720	932,000	109	28,682	223	19,419	307	29,977	-	-
	8,014,388	1,252,299	14,720	932,000	109	28,682	223	19,419	307	29,977	-	-
	7,690,147	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	735,974	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում - վարկեր -լիզինգ - հետզնման պայմանագրեր	2,972,750	1,033,517	3,048,461	1,614,522	1,655,926	2,650,218	2,221,748	3,226,419	7,287,780	12,865,940	1,080,687	379,959
	1,519,218	1,033,517	3,048,461	1,614,522	1,655,926	2,650,218	2,221,748	3,226,419	7,284,378	12,820,355	1,080,687	379,959
									3,402	45,585		
	1,453,532	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, այդ թվում - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ - կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ	397,241	-	636,500	-	2,152,016	-	469,793	-	3,750,006	-	1,522,470	-
	397,241	-	636,500	-	2,103,822	-	469,793	-	3,750,006	-	1,522,470	-
					48,194							
Հետզնման պայման. գրավադրված արժ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	15,059	4,894	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	19,089,585	3,026,684	3,699,681	2,546,522	3,808,051	2,678,900	2,691,764	3,245,838	11,038,093	12,895,917	2,603,157	379,959

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	453,751	898,292	51,607	548,697	75,886	1,426,644	377,834	3,118,730	2,451,530	9,187,999	570,929	-
- վարկեր	2,617	361,718	21,607	431,905	75,886	1,139,127	229,834	3,075,532	2,401,530	9,110,845	570,929	-
- ավանդներ	451,134	536,574	30,000	116,792	-	287,517	148,000	43,198	50,000	77,154	-	-
- հետգնման պայամանագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	7,645,683	4,188,120	431,772	1,816,831	409,257	3,663,087	1,183,643	4,625,159	6,385,039	789,012	800	972
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	6,223,774	-	-	-
- ավանդներ	7,645,683	4,188,120	431,772	1,816,831	409,257	3,663,087	1,183,643	4,625,159	161,265	789,012	800	972
-այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	250,000	-	-	-
- այլ պարտատոմսեր									250,000	-	-	-
Ներգրված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	71,385	-	-	-	-	-	-
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	8,099,434	5,086,412	483,379	2,365,528	485,143	5,161,116	1,561,477	7,743,889	9,086,569	9,977,011	571,729	972
Զուտ դիրք	10,990,151	(2,059,728)	3,216,302	180,994	3,322,908	(2,482,216)	1,130,287	(4,498,051)	1,951,524	2,918,906	2,031,428	378,987

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	30.06.2012		31.12.2011	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	10.41	9.98	9.31	4.53
- միջբանկային վարկեր			8.01	4.50
- միջբանկային ռեպո	10.31		9.89	
- միջբանկային տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16.51	12.2	16.47	12.27
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10.39	-	12.29	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր				
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.07	5.32	7.86	5.38
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	11.60	8.59	11.69	8.73
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	12.00		12.00	

Մոդելների նկարագիրը

Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժույթային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:

Վաճառքի մեթոդով բանկում գնահատվում են ինչպես առանձին արտարժույթների, այնպես էլ արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ամբողջ պորտֆելի համար հնարավոր կորուստների հավանականությունը: Հնարավոր կորուստների հաշվարկը բանկին հնարավորություն է տալիս գնահատել արտարժույթային ռիսկին իր ենթարկվածությունը, կառավարել արտարժույթային ռիսկերը:

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույթի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է «Տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը» (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույթի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է «ճեղքվածքի հարաբերակցություն» (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝
1. Արժուքային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժուքային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:

2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժուքային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարման առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը:

2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

3. Քննարկում և Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝

1 Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա:

3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժութային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ

4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիլինգ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ

- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

-ՀՀ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները

-Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները

-ՀՀ պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի

-ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները

-միջոցների ներգրավումը

-տրամադրված վարկերի մարումը

- ակտիվների վաճառքը

-տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

-նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշռից դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՀ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված

ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նոստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկղի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա , կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրական ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.

-բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

- դրամական հոսքերի օրական շարժը,

- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիլինգային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

30.06.2012.

Հողվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է							Ամօժանետ	Ընդամենը	
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ												
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	7,491,092	32,004,809				-	-		325,222	39,821,123
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	769,753	8,670,368	1,196,345	70,551	323,919	405,868	0	56,220	11,493,024	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22,560	233,192	-	3,002,261	6,191,185	6,258,182	7,266,933	23,651,006	1,865,585	0	48,490,904	
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	9,103	378,817	145,669	1,355,389	3,150,501	1,861,114	43,696	6,944,289	
- առևտրային նպատակով պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- վաճառքի համար մատչելի	-	-	-	9,103	378,817	145,669	1,355,389	3,150,501	1,861,114	43,696	6,944,289	
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Այլ պահանջներ	-	-	399,351	27,784					2,180,485	43,696	2,651,316	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	22,560	233,192	8,660,196	43,714,325	7,766,347	6,474,402	8,946,241	27,207,375	5,907,184	468,834	109,400,656	
Այդ թվում՝												
I խմբի արտարժույթով	8,209	122,494	2,171,829	1,332,731	3,178,815	4,567,976	5,158,458	18,579,186	670,160	56,220	35,846,078	
II խմբի արտարժույթով			682,857			-	-	-			682,857	
Այդ թվում՝												
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	20,421	233,192	306,986	42,773,893	7,380,967	6,307,686	8,894,358	24,049,218	4,046,070	-	94,012,791	
Անտոկոս			8,341,726	629,709	236,432	87,942	19,731	3,150,501	1,861,114	468,834	14,795,989	

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	414,584	303,189	758,890	4,715,705	1,173,010	13,388,780	739,253	-	-	21,493,411
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	49,110,938	1,204,560	1,622,818	5,498,005	6,518,338	8,705,242	2,205	-	-	72,662,106
- ցպահանջ ավանդներ	-	-	49,110,938	-	-	-	-	-	-	-	-	49,110,938
- ժամկետային ավանդներ	-	-	-	1,204,560	1,622,818	5,498,005	6,518,338	8,705,242	2,205	-	-	23,551,168
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	6475	-	-	-	250,000	-	-	-	256,475
Այլ պարտավորություններ	-	-	65,578	675,757	-	-	236,353	-	-	-	-	977,688
Դետիաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	8,371	4,047,216	516,508	132,788	174,207	338,467	69,558	-	-	-	5,287,115
ԸՆԴԱՍԵՆԸ	-	-	49,591,100	2,189,981	2,381,708	10,213,710	7,927,701	22,344,022	741,458	-	-	95,389,680
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	-	-	5,198,448	1,054,315	1,912,484	8,937,617	6,406,540	12,759,523	1,167	-	-	36,270,094
II խմբի արտարժույթով	-	-	134,716	2,716	-	-	-	-	-	-	-	137,432
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	76	225,668	653,483	4,186,134	585,129	7,012,024	3,616,593	-	-	16,279,107
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	95,324	1,791,533	840,851	4,715,705	1,254,030	-	-	-	-	8,697,443
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	10,795,741	144,589	1,430,763	5,319,274	6,535,482	22,335,185	741,448	-	-	47,302,482
Անտոկոս	-	-	38,480,035	251,920	-	-	105,000	-	-	-	-	38,836,955
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	22,560	233,192	(40,930,904)	-	5,384,639	3,739,308)	1,018,540	4,863,353	5,165,726	468,834	-	14,010,976
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	-	-	(3,026,619)	-	1,266,331	(4,369,641)	(1,248,082)	5,819,663	-	-	-	(424,016)
II խմբի արտարժույթով	-	-	548,141	(2,716)	-	-	-	-	-	-	-	545,425
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	-	(840,851)	(4,715,705)	(1,254,030)	-	-	-	-	(8,697,443)
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	20,421	233,192	-	-	5,950,204	988,412	2,358,876	1,714,033	-	-	-	46,710,309
Կուտակային իրացվ. ճեղքվածք	-	-	(30,138,309)	-	236,432	87,942	(85,269)	3,150,501	-	-	-	(24,040,966)

31.12.2011.

Հողվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է							Ամօժվել	Ընդամենը	
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ												
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	17,986,980	-	-	-	-	-	-	-	346,311	18,333,291
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	919,943	16,979,116	948,533	28,791	19,642	30,285	-	-	51,884	18,978,194
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	12,907	87,200	-	2,299,400	4,652,061	4,307,708	5,452,430	20,111,934	1,456,396	-	-	38,380,036
Արժեթղթեր, այդ թվում	-	-	-	415,254	767,902	2,212,866	469,793	3,750,006	1,522,470	-	43,696	9,181,987
- առևտրային նպատակով պահվող	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- վաճառքի համար մատչելի	-	-	-	415,254	767,902	2,212,866	469,793	3,750,006	1,522,470	-	43,696	9,181,987
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պահանջներ	-	-	484,674	111,625	-	3,511	-	40,155	2,062,888	-	-	2,702,853
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	12,907	87,200	19,391,597	19,805,395	6,368,496	6,552,876	5,941,865	23,932,380	5,041,754	441,891	87,576,361	
Այդ թվում												
I խմբի արտարժույթով	11,774	40,294	6,044,097	2,253,592	2,570,016	2,713,979	3,294,900	9,128,802	4,284,071	61,528	-	30,403,053
II խմբի արտարժույթով	-	-	281,301	359	-	-	-	-	-	-	-	281,660
Այդ թվում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	12,907	87,200	692,325	19,325,513	5,731,996	6,261,656	5,452,341	23,932,380	5,041,754	-	-	66,538,072
Անտոկոս	-	-	18,699,272	479,882	636,500	291,220	489,524	-	-	441,891	-	21,038,289

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ											
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ		-	754,482	688,266	640,494	1,518,994	3,578,707	10,448,694	1,765,945	-	19,395,582
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	34,660,421	782,386	2,280,228	4,178,097	5,767,068	7,236,005	1,784	-	54,905,989
- ցպահանջ ավանդներ	-	-	34,660,421	-	-	-	-	-	-	-	34,660,421
- ժամկետային ավանդներ	-	-	-	782,386	2,280,228	4,178,097	5,767,068	7,236,005	1,784	-	20,245,568
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	-	6,575	-	-	-	250,000	-	-	256,575
Այլ պարտավորություններ	-	-	104,566	325,280	-	346,921	-	-	-	-	776,767
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ		1,201	3,723,704	139,851	168,421	95,334	714,917	56,761	-	-	4,900,189
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	35,519,469	1,802,507	2,920,722	6,044,012	9,345,775	17,934,699	1,767,729	-	75,334,913
Այդ թվում՝											-
I խմբի արտարժույթով	-	-	4,038,190	1,348,825	2,388,526	4,192,125	8,562,155	6,174,155	3,891,214	-	30,595,190
II խմբի արտարժույթով	-	-	29,370	-	-	-	-	-	-	-	29,370
«խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	76	425,688	431,848	1,214,707	2,882,366	7,589,580	2,860,892	-	15,405,157
Այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով	-	-	-	219,313	559,806	12,872,426	1,157,310	-	-	-	14,808,855
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	10,494,706	1,348,073	2,920,722	5,697,091	9,345,775	3,125,844	1,767,729	-	34,699,940
Անտոկոս	-	-	25,024,763	454,434	-	346,921	-	-	-	-	25,826,118
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	12,907	87,200	(16,127,872)	18,002,888	3,447,774	508,864	(3,403,910)	5,997,681	3,274,025	441,891	12,241,448
Այդ թվում՝											

I խմբի արտարժույթով	-	-	2,005,907	-	181,490	(1,478,146)	(5,267,255)	2,954,647	-	-	(192,137)
II խմբի արտարժույթով	-	-	251,931	359	-	-	-	-	-	-	252,290
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	-	(559,806)	(12,872,426)	(1,157,310)	-	-	-	(14,808,855)
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	12,907	87,200	-	-	2,811,274	564,565	(3,893,434)	20,806,536	-	-	31,838,132
Կուտակային իրացվ. ճեղքվածք	-	-	(6,325,491)	-	636,500	(55,701)	489,524	-	-	-	(4,787,829)

Ծանոթագրություն 37 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն (Չստուգված)

30.06.2012թ. դրությամբ Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, թվով 1 192 401 հատ սովորական բաժնետոմսերից, որոնց ընդամուռը ծավալը կազմում է 5 962 005 հազ. ՀՀ դրամ:

2012թ.-ի երկրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկի բաժնետիրական կապիտալի համալրում չի կատարվել: 2011թ.-ին Բանկի բաժնետիրական կապիտալը չի ավելացել:

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2012թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	12,586,964	57,819,194	21.77	12.0
Փետրվար	12,871,274	57,943,470	22.21	12.0
Մարտ	13,133,621	67,044,542	19.59	12.0
Ապրիլ	13,509,280	67,643,371	19.97	12.0
Մայիս	13,843,462	69,831,792	19.82	12.0
Հունիս	14,341,224	74,975,848	19.13	12.0

2011թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	10,802,807	39,929,848	27.05	12.0
Փետրվար	10,959,309	41,032,686	26.71	12.0
Մարտ	11,100,098	42,886,587	25.88	12.0
Ապրիլ	11,316,504	45,379,204	24.94	12.0
Մայիս	11,482,250	46,617,515	24.63	12.0
Հունիս	11,733,886	46,870,120	25.03	12.0
Հուլիս	11,664,568	46,508,340	25.08	12.0
Օգոստոս	11,788,143	47,671,482	24.73	12.0
Սեպտեմբեր	11,989,950	49,726,895	24.11	12.0
Հոկտեմբեր	12,290,034	52,537,122	23.39	12.0
Նոյեմբեր	12,462,888	55,572,951	22.43	12.0
Դեկտեմբեր	12,702,461	60,451,459	21.01	12.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

30.06.2012.

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	61,202,394	133,079	-	-
10%	12,753	-	-	1,275
20%	1,222,272	-	-	244,454
30%	1,298,086	-	-	389,426
50%	1,777,445	-	-	888,723
75%	220,381	3,471	-	167,889
100%	16,836,319	696,043	-	17,532,362
110%	-	-	-	-
150%	30,839,794	2,113,633	-	49,430,140
Ընդամենը	113,409,444	2,946,226	-	68,654,269

31.12.2011.

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	53,870,316	72,330	-	-
10%	48,013	-	-	4,801
20%	2,614,079	-	-	522,816
30%	87,216	-	-	26,165
50%	1,608,515	-	-	804,257
75%	232,101	2,227	-	175,746
100%	17,148,601	662,992	-	17,811,593
110%	-	-	-	-
150%	21,469,911	1,968,506	-	35,157,626
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	97,078,752	2,706,055	-	54,503,005

Ծանոթագրություն 38 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՀՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը» պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու նտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

30.06.2012թ. և 31.12.11թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 39. Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

2011թ. և 2012թ. երկրորդ եռամսյակում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 40. Ապաճանաչում

2011թ. և 2012թ.-ի երկրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է «շարունակվող մասնակցություն»:

Ծանոթագրություն 41. Գրավադրված ակտիվներ

31.12.2011թ. և 30.06.2012թ. դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 42. Ընդունված գրավ

31.12.2011թ և 30.06.2012թ դրությամբ Բանկը չունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	30.06.2012թ.	31.12.2011թ.
Արժեթղթեր	2,296,580	2,067,500
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	5,285,983	4,828,772
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	111,075,664	98,376,378
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	6,793,629	6,722,526
Դրամական միջոցներ	1,164,370	1,040,745
Այլ գրավ	2,298,041	1,866,906
Երաշխավորություններ	114,233,348	84,561,787
Ընդամենը	243,147,615	199,464,614

Ծանոթագրություն 43 Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկը 2012թ.-ի երկրորդ եռամսյակի և 2011թ.-ի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

